

ХРИСТИЯНСКИ ЗАЩИТА

Орган на Епархийското Свещеническо Братство „св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВЕТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Всичко що се отнася до вестника, да се изпраща до св. Митрополия — Варна, а суми — до свещ. Стефанъ п. Йордановъ, ул. Ц. Асенъ № 20

4 декември приближава!

Свещеници, гответе се за тоя единствен въ годината денъ, когато можете да проникнете между нашата учаща младежъ и да й занесете евангелската свѣтлина! Нека въ днешното време, всрѣдъ оглушителнитъ кръсци на различнитъ демагози — партизани и чужди агенти, които тѣглятъ младежъта, кждето имъ е угодно, църквата да издигне гласъ и да посочи правия път. Нека отъ църковнитъ амвони громко да се прогласи зова на Спасителя, Който не престава да вика младитъ при Себе Си.

Брой 4 левъ	Обявления се приематъ по споразумение	Излиза 2 пъти на месецъ	Годишенъ абонаментъ 20 лева	Брой 4 левъ
-------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------

ЦЪРКВАТА И ПРАВОСЪДИЕТО

Църквата и правосъдието се срѣщатъ въ своята мисия всрѣдъ българския народъ било да го упътятъ, било да укрепятъ върата му въ правосъдието, разбирателството и хармонията, било да му помогнатъ въ неговия стремежъ да живѣе въ миръ, разбирателство съ неговитъ близки и изобщо съ всички хора

Отъ християнския идеалъ „на земята миръ и между човѣцитъ благоволение“ се вдъхновява и правосъдието, съзнавайки своята висша целъ, за осъществяването на която то полага толкова много усилия. Първитъ понятия, за това което е право и добро, човѣкъ ги има отъ църквата. Вѣрващиятъ човѣкъ рѣдко пакъ изпада въ разрѣзъ съ законитъ на страната, за чиито приложения бди правосъдието.

Затова силата и твърдостта на религиозното чувство въ единъ народъ, винаги благотворно се е отразявало върху дѣйността на правосъдието; такива епохи сж се запомняли и ознаменували. Който слуша божественитъ закони, лесно се подчинява и на човѣшкитъ, особено когато сж изписани подъ вдъхновение и не противоречатъ на нравственитъ закони. И обратното, ослабването или въобще слабото религиозно чувство влѣче следъ себе си фатални последици за самитъ закони на страната, а най-много за правното имъ приложение: вълна отъ корупция залива всѣка срѣда и общество, въ които гласа на църквата вече не се слуша. Така е и съ нашето българско общество. Отслабването на религиозното чувство въ градското па дори и въ селското население е процесъ на бавна еволюция, който подобно на морскитъ яростни вълни подяжда день следъ день основата на диговетъ, които пазятъ обществото отъ разложение.

Една реакция може да стресне и да събуди желанието за новъ и почиствъ животъ само тогава, когато се отстѣпи на църквата единъ по-голямъ дѣлъ въ храма на правосъдието.

Време е вече да се пригледимъ къмъ християнизиранието на правосъдието. Християнската религия е религия изключително на реда и социалния миръ; така гласи словото на Христа: „дайте кесаревото кесарю...“

Ето защо, църквата и правосъдието би трѣбвало да си подадатъ ръка и съ взаимни усилия да подематъ спасителна борба противъ толкова обществени язви и врагове.

При всѣка сѣдебна инстанция да се аташиратъ по единъ свещеникъ — академистъ, който, като представител на църквата да сътрудничи за по-успѣшното постигане целитъ на правосъдието.

Началото на сѣдебната година би трѣбвало да почва съ религиозна служба, въ присѣствието на власти и гражданство, не както сега — почва незабелязано отъ никого, особено изъ провинцията.

Всѣко първо число трѣбва да докара свещеника изъ сѣдебнитъ зали; заседанията да се вдигнатъ, а магистратитъ, адвокатитъ и християнитъ почтително да пристѣпятъ и

цѣлунатъ св. кръстъ и се порѣсатъ. При това положение — единъ внимателенъ наблюдател би можелъ добре да схване благотворното влияние на кръста, който се явява тамъ гдето най-много и яростно клокочатъ страститъ и жаждата за, отмъщение. Мизерията, нравственото и физическо падение най-добре тукъ се виждатъ, тукъ блѣсватъ и привличатъ вниманието на вѣрующия и честния човѣкъ. Църквата не би трѣбвало да бѣде индиферентна предъ този страшенъ процесъ на разложение, а трѣбва да се притече на помощъ на сѣдитъ и магистратитъ, които се борятъ, за да спратъ този процесъ. Липсата, или слабото религиозно чувство въ единъ народъ — способствува за по-скорошното му вътрешно разложение, да стане скоро плячка на яростнитъ житейски вълни — гдето бушуватъ толкова страсти и падения, съ които правосъдието никога не ще може се справи — ако е изчерпанъ срама отъ хората и страха отъ Бога.

Само въ сѣдебнитъ зали човѣкъ може да види колко е слабо религиозното чувство и възпитание у нашия народъ и колко е силенъ езическитъ духъ, ко то носи толкова скръбъ и неволи за цѣлия общественъ животъ. Лишенитъ хора отъ религиозно чувство и домашно религиозно възпитание, сж най-опаснитъ врагове на правосъдието.

Това сж микроби, които ежедневно съ живота, мислитъ, думитъ и писанията си троятъ обществената душа. Безъ религиозно чувство нѣма нравственъ критерий, а утилитарни критерии, които водятъ къмъ материализъмъ, къмъ липса на довъррие, къмъ лъжа, измама и пр.

Разумътъ е изгонилъ Бога изъ сѣдебнитъ кулуари и зали; защото ако образътъ на кроткия Исусъ не е още изхвърленъ вънъ, като непотрѣбна вещь, Неговото присѣствие въ сѣдебнитъ зали не е освенъ единъ скръбенъ случай, за да се види какъ се подиграватъ съ Неговото учение, изградено върху истината и правдата...

Кои отъ тия, които седятъ, или пледиратъ днесъ, или пъкъ отъ дошлитъ да търсятъ правосъдие се вдъхновяватъ отъ истинитъ на Христа?

Тѣ сж много малко, за да имъ се чуе гласа.

Тукъ гдѣто най-добре изпѣква човѣшката душа — гдѣто човѣшкитъ и обществени грѣхове, се сблѣсватъ е най-подходящото мѣсто за наблюдения и проучване и отъ общественика и отъ писателя журналистъ, и отъ свещеника-проповѣдникъ и мисионеръ Пълното разбирателство и взаимното съдействие между църква и правосъдие твърде благосклонно ще се отрази върху самата работа на тия два института, следователно и върху страждущото българско общество.

Протоиерей П. Икономовъ

„Св. Библия — книга на учение“
преводъ на св. Варненския и Преславски Митрополитъ г. г. Симеонъ, може да се достави отъ св. Върнено-Преславска Митрополия. Струва 5 лв.

Свещ. Стефанъ п. Йордановъ

Какво ни липсва

Единъ столиченъ ежедневникъ не отдавна разгледаше вътрешното политическо положение на България. Сравняваше го съ онова на другитъ европейски държави. А нашия общественъ животъ сравняваше съ она на пчелигъ, мравкитъ, слоноветъ, маймунитъ и пр. И намира тоя вестникъ, че ние българитъ въ своето общежитие днесъ не приличаме нито на европейскитъ народи, нито на турцитъ, нито дори на животнитъ, които по инстинктъ чувствуватъ, че „сѣдинението прави силата“. Ние напротивъ сме се раздѣлили като инфузории. Отдѣлнитъ части на нашия народъ, наречени партии, взаимно се отричатъ и ожесточено унищожаватъ въ една глупава и безсмислена борба. Никакви авторитети, борба на всички противъ всички, идейна и духовна нищета, надъ която се издигатъ тукъ-тамъ отдѣлни личности, които съ тревога и болка на душа наблюдаватъ този процесъ на разложение.

Нашиятъ народъ, — пише вестникътъ, — билъ лишенъ отъ вътрешна спойка, липсвалъ му циментъ да създаде една силна и голѣма държавна сграда. При тази обща разнебитеностъ време е да се бие тревога.

Крайно време е!

Не сме ли лишени дори и отъ първичния организаторски инстинктъ на наскотитъ? — завършва ежедневникътъ.

И нищо не казва за срѣдствата, съ които може да се отиде срещу тази идейна и духовна нищета на

нашия политически, общественъ и държавенъ животъ. Не казва де да търсимъ цимента, вътрешната спойка за съзидането на държавната сграда. Кое е срѣдството противъ самоунищожаването на българския народъ, противъ вътрешнитъ борби на всички противъ всички?

Ние сме съгласни, макаръ и не напълно, съ печалната констатация на софийския вестникъ. Защото не всички българитъ сж потънали въ пагубната духовна нищета, въ която гинатъ политическитъ котерии. Но отдавна знаемъ и казваме, че липсва нѣщо много важно на нашия общественъ и политически животъ. Липсва ни съзнание за общественъ дългъ, за самопожертвувателностъ. Липсва ни чувство на толерантностъ, зачитане правата на другитъ. А тия граждански добродетели сж плодъ само на християнски моралъ, на християнска любовъ къмъ ближния. Липсва ни, следователно християнското разбиране на живота, на хората, на тѣхнитъ лѣжности. Материалисти сме повече отъ теоритическитъ проповѣдници на материализма. Болшинството отъ насъ живѣятъ и мислятъ като известния французки кралъ Людовигъ XV съ девиза: „Следъ мене, ако ще би и потопъ“.

Не трѣбва, прочее, само тревога да биешъ, а трѣбва да оставимъ вѣтия нашъ човѣкъ, загубилия егостъ, озвѣрения материалистъ, и да се обновимъ за новъ животъ съ трудъ и пожертвувателностъ да послужимъ на народа и държавата си.

Примѣрътъ трѣбва да дойде отъ горе, отъ народнитъ водачи.

День на книгата

19. ноември е опредѣленъ за день на книгата. По тоя случай се уреждатъ хубави изложби на различни книги — най-доброто свидетелство за духовната култура на единъ народъ.

Има книги, които сж излезли на свѣтъ, безъ да привлекатъ осодено силно вниманието на обществото къмъ себе си и безъ да оставятъ каквато и да било следа. Има и такива книги, които навремето си сж повдигнали голѣмъ шумъ между читающия свѣтъ, раздвижвали сж умоветъ или сърдцата и въ края на краищата времето имъ отрездало едно малко мѣсто въ библиотеката на човѣшкото книжно творчество, кждето по-късно само ги обезпокоява любопитниятъ историкъ. Следата, която тия книги сж оставили, е следа на гараходъ върху морскитъ води, или следа на димъ на локомотивъ. Има, обаче, една книга отъ много даечно време, която е все тѣй звезда и нова, никога не изгубваща своята сила и значение. Книга, която е по-силна отъ молеца и която прахътъ на времето не може да засипе. Една, единствена книга, която всѣкога е действувала съ особена неотслабваща сила върху човѣшкия духъ.

— Св. Библия — книгата на книгитъ!

Тя и днесъ и утре ще бѣде същата чудодейственостъ върху из

перзанитъ човѣшки сърдца и болни слаби умове. Художествената ѝ красота и силата и дълбокия смисълъ на словото не могатъ да бѣдатъ надминати отъ най-гениалнитъ поети и най-дълбокомислечитъ философи и учени.

За това тая свята Книга трѣбва днесъ да краси всѣка книжна изложба и всѣка библиотека. За това тя трѣбва да проникне и въ чай-похрупената колибка, кждето да занесе своя балсамъ на утешение, сила и подкрепа. За това съ Св. Библия, като съ най-солидниятъ плугъ, трѣбва да се набразди дълбоко нашия семеенъ и общественъ животъ, за да се роди на нивата ни добъръ и богатъ плодъ.

Ив. Костовъ.

Света Богородица на хвърчащитъ

Парижкитъ Архиепископъ кардиналъ Вердье въ тържествено богослужение въ малката църквица край аеродрома Бурже до Парижъ благословилъ барелефъ, изображавашъ Света Богородица на хвърчащитъ, — „Нотръ Дамъ де з-едъ“. Така наричатъ френскитъ летци своята покровителка. Църквата въ Бурже е любима на авиаторитъ, които винаги ѝ носятъ подарѣци — разбити крила, модели за аероплани, разни спомени изъ живота, като летци и дори частъ отъ аероплана, съ който летѣлъ прочутиятъ Хименеръ.

Полезни мисли и внушения

Искам да дам публичност на някои ценни мисли, и внушения, изказани от видни църковни дейтели в събора на Правосл. Хр. Братства, който тази година, шести по ред, се състоя на 3, 4 и 5 септември в Габрово. Съборът мина отдавна, но хубавата и полезна мисъл не губи нищо от потока на времето...

Мнозина говориха, и умно говориха. Мнозина съобщиха какъ тѣ работятъ вѣ братствата си и какви резултати получаватъ. Много полезни нѣща се чува. Не всичко съмъ записалъ и запомнилъ. Въ този брой ще предамъ въ много кратко резюме мисли, съобщения, внушения, направени отъ най-първите братствени дейтели — Т. В. Пр. Митрополитътъ Павелъ и Михаилъ. Ако остане време и се намѣри мѣсто, въ другъ брой ще предамъ нѣкои отъ мислитъ на други бр. дейци.

Дядо Павелъ, при откриването на събора въ красивия Габровски градски театъръ, между другото каза:

Изтичатъ вече 7 години откакъ е основанъ съюзътъ на Правосл. ни братства. Но още преди повече отъ 25 години сж се появили първитѣ братства въ страната — плодъ на благочестива ревностъ. Сега сме стигнали вече до VI съборъ. (Прави прегледъ на братствата въ съюза). Младѣ е нашата организация, скромна по сили и задачи. Не е лесно да се говори и да се работи за **братство и любовъ** въ нашата страна, когато **безбожнѣто и егоизмътъ** раздѣлятъ хората и **братоненавистническото** бѣснува, както у насъ, така и въ чужбина. Но ние, все пакъ, сме благодарни, че безъ да се плашатъ отъ мжнотинитѣ на голѣмия трудъ, ревностни наши пастири сж се заловили съ ентузиазмъ да работятъ за правдата, за Царството Божие на земята. Ето вече 7 години се работи съ все по-голѣмо усърдие за това въ нашата страна.

Почнахме своя съюзъ съ 62 братства, сега имаме вече 167 братства. Има още много други братства, които не сж се причислили по разни причини къмъ съюза. Но братствѣло е стъпило на здравъ пѣтъ, завладява теренъ, събира все по вече братства въ съюза си, завладява души. Ние можемъ да се надяваме вече, че братственото дѣло, като организация на християнска истина и любовъ, ще покрие територията на наша България, за да се помогне на Св. ни църква въ нейната Св. мисия. Следъ днешното богослужение, следъ като се усърдно Богу помолихме, като се събрахме тукъ въ такова инпозантно множество, ние иожемъ да обявимъ събора за откритъ“.

„Да се помолимъ съ любовъ и преданостъ за първия гражданинъ, **Н. В. Царя**, за любимата ни **Цари-**

ца Иоанна и за малкото избрано цвѣте на родната земя — малката **Княгиня Мария Луиза** тѣхната свидна рожба, която биде преобшана къмъ родната вѣра. Многолѣтствие...

Въ друго заседание, втория день следъ обѣдъ, при разискванията по отчета, **дядо Михаилъ Русенски** говори доста обширно. Иска братствата да основатъ недѣлни училища за децата. Да се създадатъ при братствата и съюза ученически (специално за гимназисти) колонии, каквито до сега нашата църква нѣма. Обръща внимание на колонии (за момчета — гимназисти) на **Имке**. Иматъ голѣмъ успѣхъ. Образцовъ редъ. „Не осждамъ тази протестантска организация, защото е по-добре нашата младежъ да ходи тамъ, отколкото при много други пакостни организации. Ако сме слаби и не можемъ да създадемъ такива колонии сами, защо да не се обрънемъ за помощъ къмъ Св. Синодъ? Всичко, което е вършено презъ годината, е доста блѣдо. Не стигатъ тѣзи 20, 30, 40 и 100 слушатели по братствата. Работата трѣбва да се развие въ по-голѣмъ мащабъ. Не е задоволително само дѣдо попъ да говори. Трѣбва да се заангажиратъ писатели, адвокати, лѣкари, учители и пр. и тогава братствената просвѣтна работа ще се разшири. Да се застъпватъ сказки по градскитѣ салони отъ името на братствата. Да се викатъ сказчици — авторитетни лица. — Да се засили пѣнето. Само въ 6 братства се пѣе отъ 167. Чрезъ пѣнето се изнася добра работа. И друго да ви видимъ дѣлата, казватъ хората, Да видимъ благотворителността ви. Застѣпва се въ братствата повече частната инициатива. Добро дѣло е да се подпомага презъ годината при отдѣлни бедствени случаи. При добра организация, веднага ще се узнава, че въ енорията има такива и такива бедствени случаи въ това и това семейство. Да се притича братството на помощъ.

Презъ годината, църквата, братствата сж вършили голѣма благотворителностъ, но подъ чужда фирма. Трѣбва да престанемъ да бждемъ опашка на чужди инициативи и институти. Повечето братства сж предпочели да се действуватъ чрезъ други учреждения. Въ Русе не работятъ така. Ние имаме 2—3 приюта за бедни деца и просецитѣ, но това ие се съобщилъ въ отчета. Тѣзи приюти си сж наши, църковни. Въ Русе нѣма просеци по улицитѣ. Ние ги прибрахме. Нужно е да се за работи системно за откриване на сиропиталища, старопиталища и пр. въ самитѣ братства. Не е нужно да се основаватъ фондове. Хвърленитѣ въ фондове суми сж загубени срѣдства. Защо ви сж толкова много фондове, които при нашитѣ

Религия и национализъмъ

Национализмътъ е превързаностъ и любовъ къмъ своя народъ и своята държава, къмъ цѣла редица ценности, създавани отъ дадено племе презъ историческия му пѣтъ. Тия ценности ние чувствуваме като свои. Затова национализмътъ е любовъ действена и често изисква отъ насъ жертви (дори живота ни). Да отречемъ национализма въ името на Евангелието значи, да му отнемемъ религиозния смисълъ, като считаме националистичнитѣ ценности за нѣщо долно, земно, свързано съ грѣха, да очистимъ религията отъ всичко, което спада къмъ **тѣя животъ**. Отречемъ ли национализма, отричаме всѣка **земна** ценностъ. Свѣтътъ е грѣшенъ, падналъ въ мракъ и зло. „Изъ глубини възвахъ къ тебе Господи“... И само „едино естъ на потрѣбу“.

— „Весъ миръ во злѣ лежить“. Но отъ друга страна имаме утѣхата на Христа:

— „Дерзайте, Азъ победихъ миръ“. Християнството учи, че всички сме грѣшници и въ сжщото време, че сме твърде близко до Бога по своята духовна сжщностъ и божественъ произходъ, като образъ и подобие Божие. Въ Спасителя виждаме най-

ограничени срѣдства до никжде неше доведатъ. Ще чакате ли 10, 20, 30 години време да нарастнатъ фондоветѣ ви, та тогава да почнете да благотворите? А нуждитѣ на живота, да се помага на беднитѣ въ енорийитѣ, сж така крѣщящи! До кога все ще отлагаме, все ще се казимъ да помагаме, а къмъ работа сжщественна не пристѣпваме! Кога сме били нѣ победствено материално положение, особено въ градоветѣ? Какво по-лошо отъ това чакате? Престанете да пилѣте срѣдствата си по разни (праздни б. н.) фондове. Хранете децата! Основавайте сиротни и старопиталища! Да видимъ на какво сте способни, какво сте направили! Ние, братственитѣ дейтели, сме силни, защото работимъ безкористно. Това трѣбва да ни въодушевява. Господъ, който всичко вижда, всѣкиго по отдѣлно знае, ще ни възнагради. Стига ни чувството на душевно довольство и радостъ, които изпитваме, когато сме направили нѣкому добро. Но това **добро** трѣбва да се върши организирано, планомерно. Да се взаимно подкрепяме въ добродейството, да се насърждаваме и въодушевяваме“.

(Говори около 40 минути). Съборътъ изпрати полезнитѣ внушения, направени му отъ енергичния дѣдо Михаилъ, съ живи одобрения.

Така. Други пѣтъ, ако редакцията позволи, ще продължимъ.

Свещеникъ **Д. Поповилевъ Шуменъ**

ярко подчертаване на тази действителностъ въ сѣдинение на земното, плътското и тварното (макаръ и не грѣшно) съ Божественото.

Отъ тукъ въ всѣко явление земно трѣбва да различаваме създадената отъ Бога сжщностъ и предназначение и отъ друга страна похабения отъ грѣха видъ и форма, въ които то се проявява. Всѣко земно творчество може да носи Божественъ пачатъ, щомъ е вдъхновено отъ религиозни тенденции и щомъ е насочено въ служба на доброто.

Национализмътъ не е нищо друго освенъ индивидуално-национално творчество. Както отдѣлната личностъ има свое призвание и дългъ да развива своитѣ „таланти“, така има задача и националната индивидуалностъ. И до като народнитѣ задачи (въ тѣхната идеална чистота и святостъ) не се изпълнятъ, докато нацията не изиграе предписаната ѝ отъ Бога роля, тя има право на сжществуване. Пѣтътъ на **вселенскостта** („интернационализъмъ“) минава презъ национализма; пѣтътъ на национализма върви презъ семейната привързаностъ; любовта къмъ родната стрѣха минава чрезъ правилнитѣ грижи за собствената личностъ и спасение.

— „Лъже она, който казва, че обича Бога, а брата си мрази: като не обичашъ брата си, когото виждашъ, какъ ще обичашъ Бога, когото не виждашъ!“.

Християнството отрича отвлѣчената любовъ къмъ цѣлото човѣчество. То признава реалната, конкретна привързаностъ къмъ близкитѣ ни, като върва (по хипотезата на еволюцията), че ще дойде за всѣкиго день да се издигне до крайно съвършенство и да открие обятия за цѣлъ свѣтъ. Законната грижа за собствената личностъ, любовта къмъ семейството и близкитѣ, привързаността къмъ отечеството сж стѣпени на разкриване вселенската любовъ. Конфликтътъ между тия привързаности влѣче следъ себе си тѣй нареченитѣ колизии на задълженията, за които тукъ не можемъ да говоримъ.

Следователно национализмътъ е свойственъ на нормалния човѣкъ, като любовта къмъ семейството. Имало е и има народи съ особено предназначение: еврейския, за да роди Христа, отчасти древно елинския — за да разпространи християнството и др. Но нѣма народъ безъ Божествено предназначение, което той трѣбва да изпълни, до като сжществува по лицето на земята.

Национализмътъ добива извъртена форма, само когато изтъква своята абсолютна, самостоятелна ценностъ. Такъвъ народъ съ такова значение нѣма. Божиитѣ дарове сж

Положението и уредбата на новитѣ православни църкви

И Естония се създаде следъ руската революция отъ бивша територия и население на царска Русия. Естония е република съ 1,000,000 души население. Преди революцията православнитѣ въ Естония не сж образували епархия, а само викариятство. Следъ това московската патриаршия създава отдѣлна епархия съ митрополита Платона начело (разстрѣлянъ отъ болшевицитѣ на 1. I. 1918 г.). Отъ 1920 г. бива избранъ и прогласенъ за архиепископъ на Ревелъ и цѣла Естония „Александъръ Паулусъ“. На 1925 г. православнитѣ руси си избиратъ за свой (руско-православенъ за отлика отъ естоно-православния) архиепископъ Евсеви (Гроздовъ) съ титла „Наревски и Изборски“.

Господствующа църква въ Естония се счита лютеранската, къмъ която главно сж насочени грижитѣ и симпатитѣ на държавата. Общо

взето обаче естонското правителство се отнася доста благосклонно къмъ православнитѣ, за които напр. е открило православенъ отдѣлъ въ Дорпатския богословски факултетъ.

Презъ 1923 г. архиепископъ Александъръ лично отива въ Цариградъ и получава отъ патриаршията „томосъ“, който дава автономия на Естонската прав. църква. Единъ месецъ по-късно въ ревелската катедрала архиепископъ Александъръ обявява автокефалностъ на своята църква, но и до днесъ тая автокефалностъ не е призната отъ нѣкоя православна църква.

Членове на православ. Естонска църква (естонци и руси) сж около 200,000 души. Църквата се дѣли на четири епархии, около 10 архиерейски намѣстничества и 154 енории, съ 136 свещеници и 21 диаconi. Монастири има два. Църквата издава и журналъ „Новъ животъ“.

Управлението на църквата бива установено съ „Уставъ на естонската апостолска православна църква“, приетъ отъ църковнонароденъ съборъ презъ 1922 год.

Православна църква въ Финландия

Финландската република, която получи самостоятелностъ тѣй сжщо следъ руската революция, брой 3 1/2 милиона население, главно фини отъ лютеранско изповѣдание. Православни има около 60,000 души. Още преди революцията финландската църква представляваше архиепископия, подчинена на руския патриархъ.

Сега, обаче, се появява борба за откъсване отъ руската църква; борбата се изразява въ следнитѣ две точки: 1) национализиране клира и 2) въвеждане григориански календаръ. Срещу тия тежнения на православнитѣ фини се борятъ двата стари манастира: Валаамски и Коневецки. Последствие отъ тия борби е факта, че и до днесъ частъ отъ населението (селското) празнува по стария календаръ, а друга частъ (градското население) — по новия (григориански). Постепено стария клиръ отъ руски произходъ се замѣня съ новъ — отъ фински произходъ, за богослужбенъ езикъ се

приема фински, кройката на дрехитѣ на клирицитѣ се поизмѣня, църквитѣ се боядисватъ съ бѣло-синя боя (цвѣта на финския флагъ), и се строятъ въ не руски стилъ и др. появява се желание въ храмоветѣ да се въведе и инструментална музика. Финладското правителство се отнася студено къмъ православието, което счита за остатъкъ отъ бившето руско иго.

Автономия финската църква добива отъ цариградския патриархъ съ грамота 9-й юлий 1923 год. Покойнитѣ руски патриархъ Тихонъ, съ синодно постановление заявилъ, че не признава за правилна намѣсата на цариградската патриаршия въ дѣлата на части отъ руската църква, и финландската прав. църква следва да си остане подъ юрисдикцията на московската патриаршия. Не е известно нѣкоя православна църква да е признала фактически сжществуващата автономия на финландската църква.

(следв а

Печатница „Новини“

Детско сърдце

(Изъ нивота на българитъ преди освобождението отъ турко иго).

Това се случи презъ страшната пролѣтъ на 1876 год., когато България бѣше осждена на страшни, нечувани изпитания и мъки. Всѣки денъ довеждаха синоветъ ѝ, едни съ оржии въ ржце, изъ подъ знамената, а други, направо отъ кѣщи — и ги хвърляха въ тъмнитъ тюрми, гдето ги подлагаха на тежки мъки и изтезания.

Всичкото население на стария градъ Търново бѣ ужасено отъ небивалото зрелище.

То бѣше свидетелъ на злодейства, каквито рѣдко се повтарятъ въ историята: то виждаше всѣки денъ какъ обесваха по нѣколко души на бесилкитъ, издигнати въ края на града, съ трепетъ слушаше за нови лица, осждени на смъртъ, и викаше къмъ небето: „Господи, нѣма ли вече да иматъ край тия изпитания?“ Майки, бащи, синове и дѣщери, — всички треперѣха и не знаеха що ги очаква, какво ще имъ донесе утрешниятъ денъ.

Бѣше сѣбота.

Турцитъ току-що бѣха разбили малка чета въ планинитъ и доведоха нѣколко окървавени, измжчени и тѣломъ и духомъ комити. Българитъ затвориха дюкянчетата си, а турцитъ се събраха да се полубуватъ на донесенитъ отъ полесражението, като трофеи, побити на колове глави и да се посмѣятъ жестоко въ лицето на вързанитъ възстанници.

Сждиитъ въ конака изслушваха надве-натри обвиненията противъ подсждимитъ и бързаха по-скоро да ги осждятъ на смъртъ, за да може още утре осжденитъ да увиснатъ на бесилкитъ предъ погледитъ на „гяуритъ“ — християни.

При вратитъ на конака се буташе нѣкаква жена съ три деца. И тя, и децата, съ плачъ кърсеха ржце въ отчаяние и се мъчеха да се проврѣтъ между стражата, за да видятъ за последенъ пѣтъ нещастния си баща и мжжъ, който на утрото трѣбваше да бѣде обесенъ. Окованъ въ вериги, отслабналъ въ битката, съ наведенъ къмъ земята погледъ, той едва се държеше на крака.

Нещастникътъ и не подозираше, че жена му и децата му ще тръгнатъ въ такова опасно време да го търсятъ въ конака; той мислеше, че

разляти навсѣкжде и не бива единъ да бѣде „über alles“...

Истинскиятъ национализъмъ има коренитъ си въ Божествения планъ за свѣта. И отдѣлната личностъ, която по заблуда или по друга причина не ще да помогне на родината си, се явява равна на Евангелския „лукавъ рабъ“, който заровилъ таланта въ земята.

Срещу всичко това ни предлагатъ единъ текстъ отъ ап. Павла, който пожелалъ да отиде на вѣки въ ада само за да спаси рода си отъ гибель. По аналогия, щомъ трѣбва да жертвуваме по-малкото за по-голмото, дължни сме да жертвуваме личността за семейството, семейството за народа и народа за човѣчеството. Всичко това е тъй, ако примѣрътъ съ ап. Павла бѣше правиленъ. Павелъ писа, че желае да се жертвува за иудеитъ. Но сжщиятъ писа, че желае да се отдѣли отъ тѣлото си и да се прибере при Христа, за *щото добъръ поводъ извършилъ, тичанието доизкара, вратата опазилъ*. Личната му задача е изпълнена, талантътъ не заровен, предназначението му на земята — завършено. Толкова по-голямъ примѣръ за подражание трѣбва да бѣде апост. Павелъ за всички църковни — интернационалисти, които, въпреки принципа за духовна еволюция, бързатъ да се отрекатъ отъ нацията си, преди тя да е завършила кръга на земнитъ си задачи и небесното си предназначение, безъ да бързатъ да се отрекатъ отъ себе си, и безъ да сж изпълнили личното си призвание.

Свещ. Е. п. Йор

тѣ отдавна вече сж се облѣкли въ трауръ и го оплакватъ.

Извънредниятъ турски комисаръ Али-Шефикъ-бей, пратенъ отъ Цариградъ да сжди възстанитѣ, бѣ взелъ съ себе си и сина си Кемала — красиво, чернооко, 12—13 годишно момченце, облѣчено въ скжпъ сукненъ костюмъ. Момченцето ту влизаше въ заседателната зала, ту спокойно излизаше отъ тамъ, безъ да разбере трагизма на това, което ставаше.

Случайно то забеляза сѣлитъ на децата на възстанника и страдалческото лице на нещастната слаба жена. Нѣщо трепна въ него. То вече не се отдалечаваше отъ децата. Тѣ като че ли му станаха по-трѣбни, близки, скжпи.

Когато жената въ дълбока, безутешна скръбъ кърсеше ржце, Кемалъ се спираше, и въ неговото детско сърдце тогава трептѣха най-чувствителнитъ струни; когато той гледаше плачещитъ деца, очитъ му ставаха влажни.

Най-после, Кемалъ не утрая и попита, защо плачатъ децата.

— Мило дете, — отговори единъ отъ сждиитъ, който случайно бѣше излѣзълъ въ това време отъ заседателната зала, — представи си, че ти си изгубилъ баща си... Утре ще обесятъ баща имъ, и затова тѣ плачатъ...

— Кой ще го обеси? — съ детска наивностъ попита очудено Кемалъ.

— Баща ти.

— А не може ли нѣкакъ да се помогне?

— Помоли баща си за осждения. Направи добро дѣло въ живота си, мило дете. Богъ ще те възнагради за това. Петре, — прибави сждията, като се обърна къмъ едно отъ децата на осждения, — пригърни Кемалъ-бея, той ще върне баща ти.

Бедното дете се приближи до Кемала, прегърна го и, ковулсивно плачейки, като че ли пришепна нѣщо на детското сърдце на Кемала. Отъ очитъ на последния бликнаха сълзи и така, цѣлъ въ сълзи, той се затича при баща си.

Али-Шефикъ-бей се разтревожи: що се е случило съ любимия му синъ, защо се облива въ сълзи, като никога?

Той скоочи и пригърна детето, безсиленъ отъ вълнение да промълви дума.

Кемалъ падна на колена предъ баща си, прегърна нозетъ му и продължаваше да плаче.

— Пустни го, пустни, татко, — едва можа да продума Кемалъ.

— Кого, мое дете, кого, мое агънце? Мога ли да ти откажа, моя душа и сърдце? Кажй де, какво искашъ?

— Пустни го, пустни бащата на тия деца! Не го обесвай, пустни го, моля те!

Освенъ сждията, никой отъ свидетелитъ на тая сцена не разбираше смисъла на Кемаловитъ думи.

— Ефенди, — каза сждията, — скжпото за тебе дете моли да пустнешъ и простишъ тогава, който стои предъ насъ окованъ въ вериги, който утре ще бѣде обесенъ. Децата му, които той обича не по малко, отколкото ти — своя синъ, и които следъ смъртъта му ще останатъ сироти, безъ подслонъ и непомилвани, ще оплакватъ скжпата загуба и злощастieto на баща си...

А Кемалъ продължаваше истерически да риде, стискайки коленетъ на баща си.

Али-Шефикъ-бей бѣше трогнатъ: сѣлитъ на сина му го умилости виха.

— Радостъ на живота ми, — каза той, като се обръщаше къмъ детето си, — на тебе азъ нищо не мога да откажа. Пушамъ го! Ето го!

И той посочи окования възстанникъ.

Всички сжди бѣха поразени. Осждениятъ не разбираше що става. Той, изглеждаше, бѣше се вкаменилъ на мѣсто си.

Детето не знаеше, за кого се е застъпило, — то знаеше само това,

Henriette Brey.

Убицай колкото можешъ повече

Най-после излѣзоха и последнитъ опечалени гости отъ вилата, следъ което тя наново стана тиха и самотна — каквато си е, ако не бѣше внезапната смъртъ, която създаде незапълнена празнота въ фамилията. Тукъ царѣше скръбъ и мълчание, ненарушавано отъ нищо, освенъ отъ шушукането на прислугата отъ стайтѣ и коридоритъ. Старата домоуправителка, подпомогната отъ една слугиня се бѣше заела да откачва чернитъ драперии отъ пѣтнитъ врата и разчиства стѣпанитъ и паднали по земята цвѣта.

„Кѣде отивате Franz?“ — запита тя градинаря, който се бѣше отпразилъ къмъ вилата.

„Искамъ да ида въ салона и махна лавровитъ клонки, които стояха около ковчегъ на уважаема госпожа“, отговори той.

„Не! Оставете това за утре“, отсече тя съ задушенъ гласъ. „Господарѣтъ сега е тамъ и ние не трѣбва да го безпокоимъ. Той самъ пожела това“.

Следъ като го върна, въздъхвайки, тя продължи наново работата си.

Въ салона съ широко отворени прозорци къмъ терасата, за да влезе свежиятъ есененъ въздухъ, бѣше пусто и тжжно. Всичко говореше за едно скорошно погребение. Въздухътъ бѣше изпълненъ съ горчивина. Острата миризма на кипариса, смесена съ тая на другитъ цвѣта, тамяна и горящитъ свѣщи го правѣха още по-тежъкъ и непоносимъ. Ковчегътъ, макаръ да бѣше изнесенъ, но лавровитъ клонки и палми стояха още около мѣстото му, както и тежкитъ свѣтилници съ полуизгорелитъ дебелы восъчни свѣщи.

Една черна, бродирана съ сребро кадифяна покривка лежеше захвърлена на единъ столъ, а до нея единъ кръстъ съ разпятие отъ слонова костъ. По пода стояха разхвърлени нѣколко скжпи вѣнци, забравени да бждатъ поставени на катафалка. По келима сжщо се виждаха тукъ и таме паднали и отжпкани цвѣта.

Всрѣдъ тоя трауръ и печаль стоеше професоръ Ulrich Borkenhoff облечалъ се срещу мраморната камина съ скръстени ржце. Втречилъ очи въ празнотата, той стоеше самъ предъ себе си. Докато другитъ, приятели и роднини бѣха още тукъ, докато тѣ стояха съ своитъ пълни съ съчувствие и общоприети утѣшителни думи и натрапени съвети, той не се почувства тъй самотенъ както сега. Тогава той можа да държи високо глава, като отблъскваше тѣхнитъ мълчаливи вниманя — сега, обаче, нѣмаше никой. Неговата гордостъ, неговото изкуствено държане, упоритостъ и хладнокръвие бѣха къмъ своя край. Прѣстенътъ, който стѣгаше неговата душа, почна да отслабва.

Да! той бѣше самичекъ — сега и за винаги! Никога повече не ще види той своята жена, никога не ще чуе нейния мекъ, малко неясенъ гласъ, нито нейния ходъ. Той закри съ ржце лицето си и тръгна бавно изъ стаята. Колко тихо бѣше изъ кѣщи! Никакъвъ гласъ не нарушаваше неговата самотностъ. При вратата по келима все още личаха безброй стѣпки отъ ония, които изнесоха жена му! Професорътъ стисна жби и се обърна. Въ неговитъ уши звучеше още тжжното погребално биене, надгробното пѣние, молитвата около ковчегъ и хвърлянето на буци пръстъ.

че спаси бащата на тритъ деца. А най-главниятъ възстанникъ, вмѣсто да виси на вжжето, получи свобода.

Сега въ Търново въ черква всѣкога на литургия, въ време на прѣносъ, ще чуете името на „Кемала“. Нѣкои българи, и дори самъ свещеникътъ, се чудятъ на това име...

И само оня, който иска да бѣде споменатъ, знае тайната...

М. Московъ

(Изъ „Свѣточъ“ кн. 10, 1910 г.)

Да! Всичко това се случи. То ми на и завинаги замина. Гробътъ бѣше вече заринатъ. Подъ покритата съ вѣнци купчина спѣше неговата жена своя дълбокъ смъртенъ часъ.

Затвареше ли пѣкъ очи — той я виждаше въ нейното последно легло, какъ спокойна затворила завинаги своитъ благи кафяни очи, съ скръстени коклести ржце и съ сребренъ кръстъ надъ тѣхъ, спѣше своя сънъ. Тя лежеше тъй спокойна и удовлетворена! Но все пакъ около устата ѝ се забелязваше една изморена, болезнена линия, която говореше за една скрита никому не казана тжга.

Бѣше ли Hildegard щастлива? Не се ли нуждаеше тя отъ нѣщо? Ulrich Borkenhoff закри лицето си и зариде измжченъ. Въ неговитъ гърди чукаше и напомняше единъ гласъ, който казваше: „Да тя бѣше нуждающа и замина по твоя вина? Тя жадува за любовъ, която ти не ѝ даде. Тя увѣхна като едно цвѣте, което расте на сѣнка. Наистина ти я обичаше — но тя не бѣше факторътъ въ твоя животъ. Твоитъ книги, твоитъ изследвания и работа, твоитъ научни трудове бѣха за тебъ всичко — за твоята жена ти нѣмаше време, като я остави вътрешно съвсемъ самичка“.

Да! Това не бѣше лъжа. То бѣше тъй. Гласътъ сждия говореше истината. И спомни си той сега за първитъ времена на тѣхния бракъ, какъ тя се мъчеше да долови това, което го интересуваше и вземе участие въ неговия интелектуаленъ животъ. Какъ той винаги нетърпеливъ и лекомисленъ ѝ отговаряше: „Дете, това ти не разбирашъ. Моля те мила Hildegard не ме безпокой!“

Спомни си той сжщо, когато тя говореше за своята собствена душа, за своя мирогледъ, чувства, за прочетени книги и видени художествени картини, какъ той слушаше винаги разсеянъ, защото неговитъ мисли бѣха при неговитъ научни въпроси и далечни проблеми. Какъ понѣкога, когато той работеше непрекъснато съ часове, тя пристѣпваше къмъ него, слагаше нѣжно ржка върху рамото му и го молеше: „Почини си малко Ulrich! Не желаешъ ли да си поговоримъ или поразходимъ малко?“ Обаче той отблъскваше и тогава нейната ржка и се портивопоставяше. Загубила всѣкаква надежда та се откажа за винаги отъ всѣкаква нѣжностъ и се научи да се помирява. Тя не бѣше неразумна, упорита, нито силна волева натура и като го разбра не пожела повече да изявява своитъ права. Тя се затвори въ себе си, въ своето разочарование. Нейната свежестъ и веселостъ постепенно се изгубиха и по нейното лице почна да се чете болезненостъ. Той обаче нищо не виждаше. Той бѣше тъй много вдълбоченъ въ своитъ мисли, щото никакъ не забеляза какъ тя ставаше все по-блѣда и по-блѣда. Той не схвана сжщо оная скрита, вътрешна мжка, която ограбваше нейнитъ сили. Едва, когато лѣкарьтъ откри сериозното положение на жена му той се сепна, но то бѣше вече късно.

Професорътъ въздъхна дълбоко. Това бѣше наистина едно горчиво признание, което доказва неговото опомване. Едва сега той разбра каква нѣжна мила предана душа е притежавала неговата жена и какъ тя бѣше загинала отъ неговото невнимание, равнодушие и студено сърдце. Но той си бѣше винаги такъвъ и неговата натура не можа да се промѣни. Той не можеше да даде това, което той самиятъ не притежаваше.

Предъ него изпъкнаха сега още две други тъмни на едно десетъ годишно момиченце очи, които изискваха нѣкога отъ него сжщо любовъ. Това бѣха очитъ на осиротѣлото му братово дете — едно болно, слабо сжщество, на смъртното легло на което той бѣше обещалъ да го вземе при себе си ако оздравѣе и се грижи за него. Това

той направи, само че пакъ по свой маниеръ. Следъ като му купи хубава дрехи, взема възпитателка и предаде на най-добрите лѣкари, той смѣташе, че бѣше направилъ всичко.

Това бѣше отдавна, преди 28 години, когато едва бѣше почналъ своите научни изследвания, които му спечелиха едно завидно име.

Малката Lilly живѣеше тихо и боязливо. Тя често седѣше въ библиотеката съ една книга върху столчето си до неговитѣ крака, отправяла къмъ него голѣмитѣ си и говорящи очи, безъ да смѣе да му продума отъ тогава, отъ когато той невздържанъ веднѣжъ ѝ заповѣда да мълчи, защото прекъснала интересния ходъ на мислитѣ му.

Той намираше тогава често върху писалищата си маса цвѣта — първитѣ кокиченца, първитѣ теменици. Страхливитѣ опити на детето го радваха, обаче клатящъ глава и съ едно само бегло благодарение ги отстраняваше, за да не го безпокоятъ и наново се вдълбочава въ своята стара хроника.

Ако ли пъкъ понѣкога вечеръ тичайки тя го прегръщаше, той набърже я цѣлуваше по челото и укротяващъ казваше: „Добре дете, но ти не трѣбва да бѣдешъ толкова буйна. Това вреди на здравето ти. Вижъ какъ само горятъ бузитѣ ти! Иди, иди си легни“. Тогава тя смѣкаше отъ него своите ржчици и се затваряше тиха и разочарована въ своята стара хроника.

Скоро следъ това Lilly се разболя и лѣкарътъ констатира „туберкулоза, наследена отъ майката“.

Тогава той отпътува съ нея на югъ, защото иначе се грижеше за детето. Следъ нѣколко обаче месеца, той се върна самъ. Малката Lilly лежеше погребана подъ синьото южно небе.

И днесъ, за втори пътъ се отдѣля отъ него едно същество, на което дължеше също любовъ.

Неспокоенъ професорътъ се отправя къмъ кабинета си. Тукъ при пълния съ цвѣта високъ прозорецъ, малко настрана отъ неговата писалишна маса, бѣше мѣстото на неговата жена. Нейната малка шевна масичка все още стоеше, предъ която тя винаги стоеше съ една книга или нѣкое ржкодѣлие въ ржка. Нейнитѣ очи често погледваха и извънъ книгата. Натъжена до болка тя поглеждаше презъ прозореца или отправяше къмъ него единъ такъвъ изразителенъ погледъ, който той тогава не можеше да разбере. Днесъ обаче той го разбра.

Да! Тя седеше винаги тукъ — а сега мѣстото бѣше празно! Никога, никога повече не ще види той нейната наведена глава и красивъ профилъ!

Едва сега почувства той колко тя му липсва. Колко много е била тя за него, безъ той да е разбралъ това по-рано! И тя като нѣкогашната Lilly украсяваше го съ хиляди малки внимания — обаче, той тогава не ги забелязваше или, ако ги забелязваше, отговаряше съ една речена и бърза благодарностъ, безъ да каже нѣкаква мила дума, излизаща отъ неговото топло сърце. Въпреки това тя се грижеше съ една тиха и скрита радостъ за неговото удобство, приятностъ и спокойствие. Той обаче винаги оставаше невнимателенъ къмъ нейното присъствие. За славата на бѣдещето, той забравя настоящето и неговитѣ права.

И какъ всичката тая свѣтозна слава не може да запълни празнотата на сърцето му! Удовлетворенъ тукъ дали ще посмѣе той да каже: „Азъ изпълнихъ доста, обаче не можахъ да прицѣпя единъ човѣкъ, не можахъ да го направя щастливъ. Това зависеше само отъ менъ!“

Прости ми Hildegard — каза тихо и съ треперящъ гласъ професоръ Ulrich Bokenhoff. Едва когато я загуби той разбра какво е притежавалъ. Едва сега той разбра, че празнотата въ неговото сърце никой не ще може да запълни — и че той самиятъ се е лишилъ отъ най-хубавото въ свѣта. Отъ нѣмски:

Ек. Дръ Панайотова
Ески Джумая

Отзиви и бележки

Къмъ Югославия!

Още въ първия брой на вестника писахме нѣщо около ходенето на наши духовници по югославянска земя. „Ц. В.“, който е официозъ на Б. Пр. Църква, би трѣбвало да изразява винаги официалното гледище на св. Синодъ по даденъ въпросъ. Често, обаче, въ миналото той е ставалъ проводникъ на идеи, съ които църквата, като цѣлостенъ организъмъ, не е могла да се съгласява. Тѣй ли е въ дадения случай, не заемамъ! Авторътъ на бележката, помѣстена въ последния брой на „Ц. В.“, бр. 38 е свещеникъ Д. Негово мнение ли е писаното, или на св. Синодъ не знаемъ. Така или иначе, обаче, свещеникъ Д. по-волюва на църковната делегация да тръгне къмъ Югославия. „Хр. Защита“ не е забранявала никому да ходи кѣдето ще. Тя и нѣма такава властъ. Тя само пита, и то твърде справедливо, отъ *какъ и какъ* ще ходи. Колкото за „външната политика“ на делегацията „Ц. В.“ си криви душата. Нашитѣ владии нѣма подписватъ договори, нѣма да чертаятъ граници, нѣма да преговарятъ за училища, черкви и други малцинствени правдини. Туй го знаемъ. Нашитѣ владии отиватъ като мирноосци и то е хубаво. Тѣ отиватъ да молятъ за милостъ, състрадание и да апелиратъ за братска любовъ въ Христа. Това е прекрасно. Но и най-малко надарениятъ съ дипломатически усетъ българинъ схваща, че има исторически моменти, които налагатъ тактъ и въздържане отъ известни акции. Не напразно казватъ, политиката е ходене по обтегнато вжже! Когато въздухътъ на епохата е наситенъ съ политика, както е днесъ, самиятъ фактъ на отиване въ Югославия приема форма на политическо събитие. Всички могатъ да рекатъ: „Кѣде бѣха българскитѣ владии цѣли 15 години, за да посетятъ поробенитѣ? и защо тъкмо днесъ, когато политическиятъ въпросъ вратъ при 100 градуса и тѣ се завъртатъ съ своя миръ и съ своето закѣсняло християнско настроение, да дѣлятъ мегданъ съ дипломатитѣ.“ Има време за война, има време за дипломация и има време за сантиментално хленчене. Който оплита „времето“ заслужава всѣка критика.

Признаци на свѣстияване

Тия дни изъ Варна се подвизава еврейниятъ Исаевъ. Сказкиятъ на тоя господинъ винаги сж се отличавали съ своята ужъ научностъ, съ своята „широта въ размаха“ всеобемностъ... и безсметностъ. И види се, затуй сж привличали маса любители на фантастичнитѣ идеи, критика на традиционнитѣ системи и християнския мирогледъ. Последното му посещение не е било тѣй сполучливо, както до сегашнитѣ. Темитѣ му сж били пакъ добре подбрани. (Изглежда, че сжитѣ теми той е развилъ преди това и въ Русе). И публика имало достатъчно, въпреки това, че сказкиятъ му сж съ аходъ. Но едно, невинно на гледъ, обстоятелство помрачило успѣха му. Изглежда, че залата, въ която говорилъ г. Исаевъ, била скоро пометена, или че въздухътъ изобщо билъ наситенъ съ вѣщества, дразнещи дихателнитѣ органи. Тѣкмо въ началото на сказката цѣлата зала почнала... да киха. Разкихали се хората тѣй искрено и тѣй упорито, че сказката била отложена. На следната вечеръ Исаевъ сказкиятъ си *глаголетъ идеи*, измолвилъ цѣлъ *звонъ стражери* да пазятъ слушателитѣ му отъ кихавица... Но сега се случило нѣщо друго: нѣкой отъ посетителитѣ носелъ съ себе си стъкло съ амонякъ (той билъ химически работникъ). Отъ натиска на тѣлпата, шишето съ амоняка се счупило, амонякътъ се разлѣлъ, слушателитѣ се задавали... и сказката пакъ не се състояла... Амонякътъ употребяватъ обикновенно за свѣстияване. Коя сждба си играе съ съзнанието на народа ни?...

Потикъ къмъ незѣрие

Г. Ст. Ин. Ценовъ изъ с. Тича. Осм. Пазарско написалъ хубава статия подъ горното заглавие, която не можахме да помѣстимъ: статията е много дължка. Г-нъ Ценовъ разглежда причинитѣ за невѣрието срѣдъ младежта и подчертава главно две отъ тѣхъ.

1) Учителитѣ (или нѣкой отъ тѣхъ) които сж минали школата на безбожието и тѣй учатъ и повѣренитѣ въ ржцетѣ имъ за възпитание душици, и

2) Учебницитѣ (или нѣкой отъ тѣхъ) които предаватъ нѣкои хипотези и научни предположения (като Кантъ Лапласовата теория за сътворението на свѣта) за точно знание. По първата точка ще кажемъ на г. Ценова, че дори тукъ въ Варна има учителка дъщеря на виденъ комунистъ, на която е повѣрено (въ III прогимназия) да преподава Законъ-Божий. Каква ирония! Г-ца Г-ва още въ началото заявила, че тя самата не вѣрва въ легендитѣ на Библията и не може да кара ученицитѣ да имъ вѣрватъ. Ето де се крие противоречието.

Министерството на просѣтата трѣбва да стори едно отъ дветѣ: или да *премахне изъ учебната програма тия легенди*, или да *премахне тия учители, които по тоя начинъ преподаватъ зак. Божи*. Инакъ ако не се заблуждаваме жестоко, въ най-скоро време раздвоението, което се създава въ душитъ на ученицитѣ отъ тази *двойствена* метода, ще се изрази грубо: въ новитѣ атентати срещу църквитѣ, срещу царетѣ, срещу обществото, срещу държавата.

Колкото се отнася работата до учебницитѣ, г-нъ Ценовъ е правъ на половина. Никой учебникъ не пише, че нѣма Богъ, че материята е вѣчна и че свѣтътъ е почналъ да се „твори“, по химически начинъ, който е развилъ първоначалното въртене. Това е материалистичната философия, съ която никой учебникъ нѣма работа. Науката не се занимава съ философия и най-малко съ такава бедна философия, каквато е материализма.

ИЗЪ ЦѢЛЪ СВѢТЪ

„Не-арийски бракъ“

Тия дни въ Виенския сждъ се разгледало бракоразводното дѣло на съпругеската двойка Грислеръ. Мжжътъ искалъ разводъ въз основа на факта, че жена му е еврейка,

Сждията — баронъ Хойлеръ — далъ разводъ на мжжа и формулиралъ решението си тѣй:

„Сждътъ счита, че отрицателнитѣ страни на тоя бракъ произтичатъ отъ разликата въ расовия произходъ. Тази разлика е тѣй голѣма, както въобще е грамадна разлика между арийци и не-арийци. Психологията на раситѣ е твърде нееднаква. Азъ считамъ за нужно да забележа, че сждътъ осжда лекомисленитѣ постѣпки на „люде, които на времето се женили, знаейки че спадатъ къмъ разни раси“.

КНИЖНИНА

Получени сж въ редакцията последнитѣ бройове на: в. „Пастирск. о дѣло“ — София, органъ на свещеническитѣ братства въ България, в. „Ива.иди“ — София, органъ на съюза на пострадалитѣ отъ войнитѣ въ България, в. „Трокиецъ“ — Ямболъ, сп. „Дѣт. ки. миръ“ — двуседмично детско религиозно-нравствено илюстрирано списание — София ул. „Ив. Вазовъ“ № 40, в. „Зорница“ — София, Органъ на Евангелското благотворително д-во, в. „Прав. оума“ — Е. Джумая, в. „Прогрѣтъ“ — Попово.

ВАЖНА ПЕЧАТНА ГРЪШКА: Въ миналия брой на страница II колона III заглавието на статията е напечатано „И врата адовни одолѣють ей“, вмѣсто „И врата адови не одолѣють ей“.

Въпроси и отговори

Въпросъ: Християни отъ ено-рпята ми иматъ обичай презъ пости да се приобщаватъ първо съ светена Богоявленска вода, а да се причастяватъ съ св. причастие оставятъ за следващия празникъ. Какъ трѣбва да се постѣпи: първо да се даде на такива светена вода и после анафора, или обратно? (Пита свещ. В. Т. Д., с. А.)

Отговоръ: Свещеното Предание на Православната Църква е изградило степени за преимущество то въ реда на обрядитѣ. Анафора (остатъци отъ хлѣбоветѣ, служещи при подготвяне Св. Евхаристия) осветенъ хлѣбъ — стои въ тази редица следъ осветената богоявленска вода. Първомъ ще даващъ богоявленска вода, а после анафора. Пазенето на тоя редъ има символистиченъ, историченъ и дисциплинаренъ смисълъ повече, отколкото мистиченъ и догматиченъ.

Въпросъ: На храмовия ни празникъ често сж заколавали за корбанъ и овенъ, който е билъ скопенъ. Като се има предъ видъ „Левитъ“ 6, 6. и съответнитѣ паралели, може ли да се коли за корбанъ скопенъ добитѣкъ? (Пита сжщиятъ).

Отговоръ: На първо мѣсто трѣбва да се помни, че думата корбанъ (отъ турско-арабски произходъ) нѣма мѣсто въ православния речникъ. Синодното издание на требника озаглавява службата по този случай „Богославие на празникъ“. Молитвата, която се чете тамъ, изпросва благословение за предложената храна (хлѣбъ, месо, риба) и нищо повече. „Корбанъ“ (жертва) имаше въ В. Заветъ, като символъ и прообразъ на Великата Голготска жертва — Христа: „жертва мѣша — Христосъ Богъ мѣшо“. Въ Новия заветъ нѣма другъ корбанъ. Овенъ, агне, риба, теле се колятъ, варятъ и раздаватъ или отъ благодарностъ за сторено благодеяние отъ Божеството къмъ човѣка, или за поменъ на покойници. Въ последния случай хранящитѣ се *бедни и гладни* заедно съ свещеника възнасятъ молитви за покойния. И дума не може да става за спазване „Левитъ“ 6, 6. (Ср. Иер. 33.)

НАША ПОЩА

Нѣкои енорийски свещеници, като въ с. Плисково, Върбица (Т. Д. П.) и другѣде, връщатъ на редакцията изпратенитѣ имъ връзки отъ вестника. Защо ли? Много ли трудъ се иска, за да разпространишъ нѣколко броя отъ единъ вестникъ, който е твой и който идва въ подкрепа на твоята работа?...

Получени суми за абонаментъ на вестникъ ни отъ: 1. Протоиерей Ив. Дочевъ, Шуменъ за год. I кв. № 1 т. г. 200 лв. 2. Злати Начевъ, Н. Велчевъ, Н. Загоровъ — Варна, за год. I кв. № 2 — 60 лв. 3. Ржч. на продажба въ Варна, год. I кв. № 3 — 189 лв. 4. Свещен. Анг. Василевъ. — Пловдивъ, за год. I кв. № 4 — 135 лв. 5. Свещеникъ Саво Бояджиевъ, с. Върбица, Преславско, год. I кв. № 5 — 195 лв. 6. Митрополитъ Михаилъ, — Русе, год. I кв. № 6 — 20 лв. 7. Свещен. Лаз. Желѣзковъ год. I кв. № 7 — 100 лв. 8. Архиепископъ Намѣстникъ, Прованция, год. I кв. № 8 — 2004 лв. 9. Архиеп. Намѣстникъ, Шуменъ, год. I кв. № 9 — 7070 лв. 10. Ат. Златаровъ и генералъ с. з. Габаревъ — Варна, год. II кв. № 10 — 40 лв. 11. Прот. М. Недковъ — София, год. I кв. № 11 — 20 лв. 12. Прот. рей Петъръ Янковъ, — Ст. Загора, год. II кв. № 12 — 20 лв. 13. Касиера Св. Митрополитъ, Варна, год. I кв. № 13 — 2720 лв. 14. Прот. Д. Дафинковъ — Н. Пазаръ, год. II кв. № 14 — 240 лв. 15. Свещен. Хр. Димитровъ, с. Климентовъ, Варненско, год. II кв. № 15 — 20 лв. 16. Икономъ Ст. Ганчевъ, — Варна, год. I кв. № 16 — 10 лв. 17. Свещен. Ив. Вѣлковъ — Варна, год. II, бр. 1 и 2 кв. № 17 — 60 лв. 18. Д. Боневъ, учен. Пловд. Духов. Семенария, год. II кв. № 18 — 20 лв. 19. Свещен. Ант. Харченко, с. Ендже, Шуменско, год. II кв. № 19 — 200 лв. 20. Ржч. поплъ Христова — Е. Джумая, год. II кв. № 20 — 20 лв. 21. Коста Поповъ — Варна, год. II кв. № 21 — 20 лв. 22. Славка Маринова и Параскева Нейкова — Варна, год. II кв. № 22 — 10 лв. 23. Г-жа Зойка Дим. Филева — Г. Орѣховица, год. I кв. № 23 — 20 лв.

Г-жа Екат. Д-ръ Панайотова, Е. Джумая, е събрала абонаментъ отъ следнитѣ лица: Ел. К. Анастасова, Крумъ Добревъ, Бесилъ Геневъ, Ст. Бѣкова, — всички отъ Е. Джумая, и Ан. Ст. Панайотовъ — София; по 20 лв. всичко 100 лева.

Печатница „Новини“